

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5
Херсонська	3715,1	0	0,0096	-0,0096
Хмельницька	3770,1	0	0,0160	-0,0160
Черкаська	3873,8	0	0,0420	-0,0420
Чернівецька	3539,8	0	0,0018	-0,0018
Чернігівська	3769,1	0	0,0159	-0,0159
м. Київ	8039,0	1	1,0000	0,0000

Список використаних джерел:

1. Покуца І. В. Використання методів нелінійної динаміки при прогнозуванні фінансового стану підприємств міського господарства / І. В. Покуца // Проблеми розвитку фінансових послуг. Матеріали Всеукраїнської наук.-практичн. конференції 16.11.2016р. – Ч.3. Харків : Харк. нац. ун-т будів. та архіт., 2016. – 68 с.
2. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/s2016/zp1
3. Єсіна В. О. Розвиток інноваційного потенціалу регіонального господарського комплексу: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.05 / В. О. Єсіна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків, 2011. – 21 с.

ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОГО АПАРАТУ ПРИ ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ КЛАСТЕРНИХ СТРУКТУР

Ю. В. ФЕДОТОВА, канд. екон. наук, доц.

*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова*

*61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
lektorin@mail.ru*

Кластерні структури є достатньо новою формою співпраці суб'єктів господарювання на регіональному рівні. Незважаючи на суттєвий інтерес до структур такого типу з боку вчених, окремі аспекти функціонування кластерів потребують подальших досліджень. Так, аналіз ефективності кластеризації ускладнюється тим фактом, що кластери не мають єдиного балансу, а отже не можуть бути охарактеризовані стандартними показниками аналізу господарської діяльності. В той же час система оцінки фінансової стійкості мережі повинна відповідати діючим стандартам.

Існує точка зору [1, с. 115], що для кожного підприємства кластера окремо розраховуються рівень ліквідності, забезпеченості власними коштами, дохідність тощо, потім показники кожного учасника корегуються відповідно до частки обороту з контрагентами. При цьому достатньо враховувати не всіх партнерів, а лише тих, які забезпечують три четвертих (3/4) валового доходу кластера.

Розрахунок здійснюється наступним чином.

$$R_{\kappa} = \frac{\sum_{i=1}^n R_i \times \alpha_i}{n_{\kappa}}, \quad (1)$$

де R_i – скорегований показник діяльності конкретного підприємства-учасника кластера;

R_{κ} – узагальнюючий показник діяльності кластера;

α_i – частка окремого підприємства в обороті всього кластера;

n_{κ} – кількість учасників кластера.

Однак такий підхід не враховує долю невеликих підприємств кластеру у загальному обсязі валового випуску. Ігнорування цього не дозволяє оцінити специфічний синергетичний ефект, який виникає в результаті співпраці різних суб'єктів господарювання.

Зауважимо, що на процес кластероутворення сьогодні чинять вплив (в тому числі і негативний) безліч факторів (перелік та напрями впливу таких факторів сьогодні детально описані в наукових публікаціях), які в кінцевому підсумку відображаються на результатах функціонування кластеру. Враховуючи це, виникає необхідність визначення цих негативних факторів шляхом аналізу ієрархії проблем.

Найбільш дієвим методом аналізу ієрархій є метод Т. Сааті [2, с. 88], оскільки він дозволяє враховувати різні точки зору учасників за допомогою анкетування та знайти відповідний компроміс у процесі обговорення. Сутність цього методу полягає у групуванні початкового переліку елементів на великі класи, які у подальшому розподіляють та класи більш низького порядку тощо. Метою такого групування є отримання загальних пріоритетів усіх елементів. На першому етапі аналізу здійснюється формулювання пріоритетів кожного учасника кластеру, визначення середніх оцінок і рівня їхньої узгодженості. Другий етап полягає в отриманні загальної оцінки. Таким чином, метод Сааті дозволяє визначати пріоритети учасників, базуючись на їхніх «нечітких» порівняннях та аналізі, тобто здійснити перехід від суб'єктивно-якісної до об'єктивно-кількісної оцінки.

Отже, для оцінки ефективності функціонування кластерних структур можуть бути задіяні як типові економічного аналізу окремих суб'єктів господарювання, так і метод оцінки ієрархій – метод Сааті.

Список використаних джерел:

1. Кузьменко Р. В. Дворівнева модель кластеризації в межах регіональних економічних систем: монографія / Р. В. Кузьменко; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2012. – 208 с.
2. Тимофєєва К. О. Методичні засади вивчення організаційного підходу до процесу формування структури інноваційного кластеру регіону / К. О. Тимофєєва, С. М. Погорєлов // Вісник НТУ «ХПІ». – Харків, 2015. – №25 (1134). – С. 85-93.